

STARTNOTITIE RAAD

ENERGIETRANSITIE

Opdrachtgever : Maarten van den Bosch
Opdrachtnemer : Jacob Klaas Star
Versie : 4.2
Zaaknummer **Z276687-2020**
Versiedatum : 1 december 2020
Status : Definitief

Bijlagen

Nummer	Titel	Opmerkingen
	Plan van Aanpak Energietransitie Noardeast-Fryslân	Vastgesteld 29 september 2020 door College
	Plan van Aanpak Transitievisie Warmte	Vastgesteld 29 september 2020 door College
	Samenvatting Startnotitie Raad Energietransitie	

Inhoudsopgave

1	Versiebeheer	3
1.1	<i>Versie geschiedenis</i>	3
1.2	<i>Goedkeuring</i>	3
1.3	<i>Verspreiding</i>	3
2	Inleiding	4
2.1	<i>Doel van dit document</i>	4
2.2	<i>Nul situatie</i>	4
2.3	<i>Aanleiding</i>	5
2.4	<i>Raadsprogramma “In nije dei, mei elkoar foarút”</i>	6
2.5	<i>Aansluiting op strategische programma doelen</i>	6
2.6	<i>Aanpak scope en afbakening</i>	7
2.7	<i>Tijdsplanning</i>	8
2.8	<i>Kosten en financiering</i>	8
2.9	<i>Participatie en communicatie.....</i>	8
3	Betrokkenheid raad	10
3.1	<i>Bewaking.....</i>	10
4	Planning	12
4.1	<i>Planning raadsbehandeling.....</i>	12
4.2	<i>Planning projecten die voortvloeien uit het Plan van Aanpak Energietransitie</i>	12

1 VERSIEBEHEER

1.1 Versie geschiedenis

Versiedatum	Veranderingen	Markering/wijzigingen
24-10-2020	Eerste uitgave	Divers
26-10-2020	Tweede uitgave	
27-10-2020	Derde uitgave	
02-11-2020	Vierde uitgave	<i>Gebruik ander format</i>

1.2 Goedkeuring

Dit document is geldig indien goedgekeurd en ondertekend door:

Naam	Handtekening	Functie	Datum	Versie
Maarten van den Bosch		Opdrachtgever	27-10-20	
Griffie				

1.3 Verspreiding

Dit document wordt aangeboden aan:

Naam	Functie	Datum	Versie
Maarten van den Bosch	Opdrachtgever Energietransitie	04-11-2020	V4.1
Jacob Klaas Star	Projectleider Energietransitie		
Lottie Kramer	Projectleider TVW		
Sander Elverdink			
Anke van Hijum			
Joke Heida	Communicatieadviseur		
Tineke Toren	Griffier/loco-griffier		
Esther Hanemaaijer	Wethouder	04-11-2020	V 4.1
Gemeenteraad Noardeast-Fryslân			

2 INLEIDING

2.1 Doel van dit document

Het doel van dit document is inzicht te geven in het proces binnen het thema 'Energietransitie'. Dit document is een aanvulling op het 'Plan van Aanpak Energietransitie, versie 1.6 van juni 2020' en daarbij behorende bijlage 'Plan van Aanpak Transitievisie Warmte, versie 1.1, juli 2020'. Het eerste document is de paraplu waaronder diverse deeltrajecten komen te hangen. Omdat de Transitievisie Warmte een dusdanig belangrijk deeltraject vormt, is hier een separaat plan van aanpak voor geschreven.

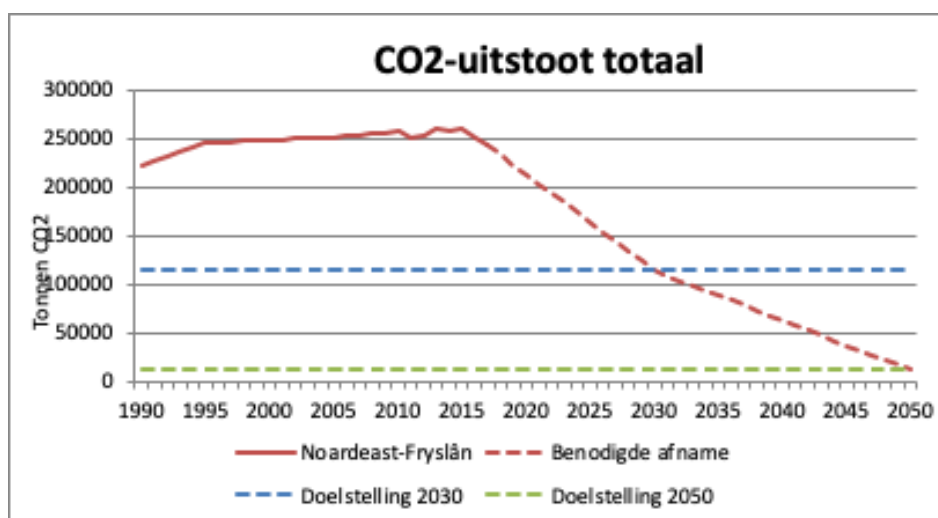
Voorliggende 'Startnotitie raad, Energietransitie':

- Maakt inzichtelijk op welke wijze de raad betrokken is bij de realisatie van de doelen uit de Klimaatwet.
- Geeft de stappen weer zoals die worden doorlopen om tot een gedragen voorstel te komen.
- Ziet voornamelijk toe op het proces en kan worden gebruikt in aanvulling op de plannen van aanpak die zijn bijgevoegd voor Energietransitie en de Transitievisie warmte.

Deze Startnotitie zal ook naast de toekomstige plannen van aanpak worden gebruikt, bij de deelprojecten die zijn beschreven in de Plan van Aanpak.

2.2 Nul situatie

Gemeenten hebben een belangrijke rol in de energietransitie. Er komt een breed scala aan verschillende taken af op gemeenten. Hoewel deze taken verschillen, hebben ze één ding gemeen. Het uiteindelijke doel is om de CO₂-uitstoot te reduceren. Specifiek is de doelstelling om in 2030 49% minder CO₂ uit te stoten dan in 1990. Voor 2050 moet de uitstoot zelfs met 95% zijn verminderd. Maar is die daling de afgelopen jaren al ingezet? Het korte antwoord: nee. Zoals in onderstaande grafiek te zien is, is de uitstoot van 1990-2015 zelfs nog toegenomen. Dat betekent dat we tot 2030, maar zeker ook tot 2050 een flinke uitdaging hebben om de uitstoot op het gewenste niveau te brengen.

Grafiek 1: Overzicht totale CO₂-uitstoot in Noardeast-Fryslân en de Klimaatwet-doelstellingen

Noardeast-Fryslân staat dus voor een grote uitdaging. Als we onze bijdrage willen leveren aan de nationale klimaatdoelstellingen dan moeten we zo snel mogelijk onze koers wijzigen. Belangrijk onderdeel van een nieuwe koers is het steeds minder en uiteindelijk niet meer gebruik maken van fossiele brandstoffen. In plaats daarvan stappen we over naar duurzame vormen van energie. De gemeente heeft een belangrijke taak in deze energietransitie. Maar hoe vervullen we die taak? Hoe pakken we onze verantwoordelijkheid? Een complexe opgave als de energietransitie gaat gepaard met veel onzekerheden. Om die reden kunnen we de weg naar 2050 nog niet volledig uitstippelen. Toch moeten we én kunnen we wel alvast van start gaan. En die start maken we met een paraplu: het 'Plan van Aanpak Energietransitie'.

Belangrijk onderdeel van het 'Plan van Aanpak Energietransitie' is de Regionale Energiestrategie (RES). In de RES Fryslân werken gemeenten, provincie, Wetterskip, netbeheerders en maatschappelijke partijen samen om te bepalen hoeveel duurzame energie we in 2030 in Fryslân willen opwekken. In het kader van deze RES is Noardeast-Fryslân gevraagd om met een ambitie voor duurzame energie te komen. In januari/februari 2021 zal een ambitie worden voorgelegd aan de gemeenteraad. Wanneer een ambitie wordt vastgesteld, dan kan dit als uitgangspunt dienen voor alle werkzaamheden op het gebied van Energietransitie. Een ambitie schept duidelijkheid en fungeert daarmee als vliegwiel voor het realiseren van de opgaven waar we als gemeente voor staan.

2.3 Aanleiding

Klimaatverandering is een steeds belangrijker thema op het wereldtoneel. Inmiddels zijn er teveel klimaatafspraken en -verdragen om op te noemen. Voor de gemeente is er echter één die er uit springt, en dat is de Klimaatwet (2019). Hiermee heeft de gemeente de wettelijke taak gekregen om een bijdrage te leveren aan het verminderen van de CO₂-uitstoot. Zeker op het gebied van energietransitie zijn er veel taken waar de gemeente de verantwoordelijkheid voor draagt.

Maar waarom ligt die verantwoordelijkheid eigenlijk bij de gemeente? Is de gemeente wel in staat om al deze taken uit te voeren, zeker gezien het beperkte budget? Dit zijn relevante zorgen. Voldoende financiële middelen vanuit het Rijk zijn inderdaad een pré voor een succesvolle energietransitie. Maar het feit dat de verantwoordelijkheid van de energietransitie grotendeels bij de gemeente ligt, is eigenlijk niet meer dan logisch. In de energietransitie stappen we dus af van fossiele brandstoffen. We besparen zoveel mogelijk, en de energie die we nodig hebben wekken we op een duurzame wijze op. Dit betekent meer zonne-energie, windenergie, aquathermie, geothermie, etc. Dit is een grote verandering. Waar we eerst olie en gas konden opwekken op centrale locaties met weinig ruimtelijke impact, wekken we nu zon en wind op verdeeld over het hele land. Dit vraagt om veel fysieke aanpassingen. We komen dus steeds dichterbij de leefomgeving van inwoners. Naast deze aanpassingen in het fysieke domein, moeten er ook aanpassingen worden gedaan bij mensen achter de voordeur. De gasketel moet wellicht plaatsmaken voor een warmtepomp. Al deze aanpassingen bij elkaar maakt dat we dicht bij de inwoner komen. En hoe dichterbij de inwoner we komen, hoe groter de rol van de gemeente. Wij weten wat er leeft bij de inwoners, wij snappen de cultuur en wij stellen de burger in staat actief mee te denken aan onze plannen.

De energietransitie vraagt niet alleen om fysieke aanpassingen, maar vooral ook om aanpassingen van gedrag bij onze inwoners. De omvangrijke technologische en maatschappelijke veranderingen, die in elke transitie optreden, kosten tijd en stuiten onvermijdelijk op weerstand. Een deel van de zorgen gaat over de betaalbaarheid van de energietransitie voor burgers, waarbij klassieke instituties zoals de wetenschap, politiek en overheid worden gewantrouwd. Hoewel technologie snel kan innoveren, duurt het vaak tientallen jaren voordat het sociale systeem mee is veranderd, aldus het PBL. Naast het feit dat gemeenten uitvoerder zijn van de klimaatafspraken, hebben ze als meest decentrale bestuurslaag ook met de weerstand tegen klimaatbeleid te maken. Gemeenten zijn daarmee in steeds grotere mate

verantwoordelijk voor de voortgang van het transitieproces.¹ Om deze verantwoordelijkheid behapbaar te maken, hebben we als gemeente een programmatische aanpak nodig.

Transities zijn processen van structurele veranderingen in maatschappelijke (sub)systemen, die voortkomen uit het lang onder druk staan van de sociale status quo door externe veranderingen in de maatschappij en economie (Loorbach 2010).

2.4 Raadsprogramma “In nije dei, mei elkoar foarút”

De gemeenteraad van Noardeast-Fryslân heeft aangegeven te willen werken met een raadsagenda. De raadsagenda is de leidraad van waaruit deze raadsperiode samen met de samenleving gewerkt wordt aan een viertal thema's:

1. Samenleving; dorpen en stad;
2. Sociaal domein, zorg;
3. Economische ontwikkeling en versnellingsagenda;
4. Energie (en energietransitie), duurzaamheid en klimaat.

Energietransitie vormt dus een belangrijk onderwerp in het raadsprogramma. Specifiek staat er in de raadsagenda het volgende:

Eén van de grootste maatschappelijke opgaven is de transitie naar een duurzame samenleving. Afspraken binnen ANNO, het Klimaatakkoord en de Regionale Energietransitie noodzaken ons het energieverbruik drastisch terug te dringen. Zonnedaken en zonnenvelden, windturbines, biovergisters en warmtepompen vragen ruimte zowel boven als onder de grond. Ook veranderen ze de beleving van het landschap. Energietransitie heeft daarom effecten op de inrichting van de ruimte en zal daarom mede in de omgevingsvisie worden benoemd.

Het belang van de energietransitie is dus ook bekend bij de raad van Noardeast-Fryslân. Middels het ‘Plan van Aanpak Energietransitie’ willen we u concrete handvatten aanreiken om uw eigen ambities te bewerkstelligen.

2.5 Aansluiting op strategische programma doelen

Hoewel energietransitie nog niet geborgd is in alle werkzaamheden van de gemeente, is er wel een eerste aanzet toe gegeven binnen programmasturing. Echter, om de ontwikkelingen bij te houden is het wenselijk om het thema energietransitie binnen programmasturing verder te optimaliseren. Daarom werken we vanuit het PvA Energietransitie aan een programmaplan 22-30.

De volgende programma's kennen een expliciete relatie met energietransitie in relatie tot het PvA Energietransitie:

Programma 2: Mienskip

Hoofddoelstelling: Behouden en versterken van vitale gemeenschappen en van de leefbaarheid.

¹ Vries, R. de et al. (2019), Gemeentelijke bestuurskracht en de energietransitie. Den Haag: PBL

Kerndoelstelling: Meer zelforganisatie o.a. ondersteunen en versterken van initiatieven van onderop;
Beter passend voorzieningenniveau.

Programma 4: Wurk, bedriuw en Rekreaasje

Hoofddoelstelling: Behouden en streven naar een gezond ondernemersklimaat.

Onderwerp: Meer toekomstbestendige, duurzame en innovatieve bedrijvigheid.

Programma 5: Wenjen en Omjouwing

Hoofddoelstelling: Behouden en versterken van een aantrekkelijke, identiteitsbewuste toekomstbestendige woon- en leefomgeving

Kerndoelstelling: In 2030 is Noordoost Fryslân een regio die volhoudbaar voorziet in haar behoefte qua energie, voedsel, producten en diensten.

Speerpunten onderwerp duurzaamheid:

- voorbeeldgedrag;
- gedragsbeïnvloeding;
- verduurzaming energieproductie;
- duurzaamheid in de fysieke leefomgeving.

Programma 6: Iepenbiere Romte

Hoofddoelstelling: Zorgen voor een goed onderhouden, leefbare, duurzaam ingerichte, veilige en gezonde openbare ruimte voor onze inwoners en andere gebruikers.

Kerndoelstelling: Realiseren van een duurzame inrichting van de openbare ruimte;
Het verkeerssysteem is doelmatig, aantrekkelijk en veilig en voldoet aan de behoefte van verkeersdeelnemers. Met elektrisch rijden als speerpunt.

2.6 Aanpak scope en afbakening

In het 'Plan van Aanpak Energietransitie, v1.6' is een aantal onderwerpen beschreven waar we mee willen starten. Deze lijst met onderwerpen is zeker niet limitatief. Een breed scala aan taken, in combinatie met een beperkte capaciteit, maakt dat de gemeente niet alle taken tegelijkertijd kan oppakken. De gemeente moet prioriteren in het uitvoeren van haar taken. Om deze prioritering zo objectief mogelijk te maken, is ervoor gekozen om te beginnen met de taken die de grootste bijdrage kunnen leveren aan het terugdringen van de uitstoot. Dit betekent echter niet dat andere onderwerpen, zoals bijvoorbeeld mobiliteit, geen aandacht krijgen. Deze taken vallen buiten de directe scope van het 'PvA Energietransitie', maar worden in een later stadium opgepakt. Om deze verdeling scherp te krijgen, is de aanpak opgedeeld in twee fases:

1. Energietransitie 1.0:
Hier hebben we de middelen voor om taken uit te voeren gedurende de periode '20-'21.
2. Energietransitie 2.0:
Dit heeft betrekking op de periode '22-'30. De middelen die benodigd zijn, worden inzichtelijk vanuit de projecten in fase 1.0. Deze dienen in de Perspectiefnota 2022-2025 te worden meegenomen.

Binnen Energietransitie 1.0 worden dus de taken opgepakt die prioriteit hebben. In de tweede fase Energietransitie 2.0 wordt een programma 'Energietransitie' ontwikkeld voor de periode 2022-2030, waarin de resterende onderdelen worden opgepakt.

2.7 Tijdsplanning

Het voorliggende 'PvA Energietransitie, v 1.6' geeft weer welke doelen we kunnen realiseren met de middelen die beschikbaar zijn in deze periode tot en met 2021. In de bijlage treft u de planning aan van de verschillende projecten en op welke wijze en wanneer deze worden voorgelegd ter informatie, afstemming dan wel vaststelling door de raad, afhankelijk van de fase en het onderwerp.

De periode tot en met 2022 kan worden gezien als het voorbereiden van project- en programmaplannen, om grip te krijgen en te houden op de uitvoering. We stellen daarbij voor om eens in de vijf jaar het programma te herijken.

2.8 Kosten en financiering

In paragrafen 5.3 en 5.4 van het 'PvA Energietransitie, v1.6' zijn respectievelijk 'Overzicht inspanning en resultaten' en 'Budget '20 en '21' weergegeven.

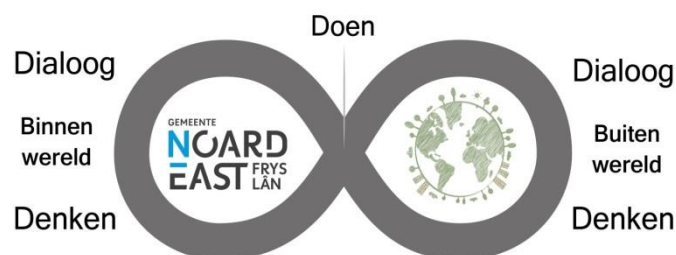
2.9 Participatie en communicatie

In paragraaf 4.2 van het 'PvA Energietransitie, v1.6' schrijven we *'De transitie maken we, zoals meerdere malen beschreven, niet alleen door als gemeente! Dit doen we samen. Samen met ondernemers, inwoners, onderwijs en overheid.'* Dat vraagt een andere aanpak en andere benadering van initiatieven en de samenwerking in onze maatschappij.

Participatie en communicatie zijn belangrijke deeltrajecten van het PvA Energietransitie. Voor draagvlak van raad en inwoners is de inzet: inwoners en ondernemers ruimte te geven en uit te nodigen om bij te dragen. Belangrijk uitgangspunt hierbij is dat we inwoners en ondernemers daarbij horen en betrekken waardoor ze een belangrijke rol hebben in de participatie van de projecten.

De uitwerking van het PvA voor participatie en communicatie krijgt gestalte in een op te stellen communicatieplan specifiek voor het majeure thema: Energietransitie. Conform de planning in de bijlage wordt de aanpak voor dit communicatieplan in het 1^e kwartaal van 2021 aan de raad voorgelegd ter besluitvorming.

Energietransitie staat niet op zich maar maakt onderdeel uit van onze samenleving en raakt diverse beleidsvelden. Afstemming onderling en de wijze waarop we naar buiten treden in de communicatie is daarom van groot belang. Dit doen we door communicatie en participatie vooraf vast te leggen in een projectcommunicatie aanpak. We pakken dit samen met het Team Kommunikaasje op in de strategieontwikkeling en in de dagelijkse uitvoering. Immers, we willen voorkomen dat er op verschillende momenten over dezelfde onderwerpen met inwoners in gesprek wordt gegaan. We sluiten daarbij zoveel mogelijk aan bij lopende dialoogmomenten. We constateren dat het onderwerp ook tijdens het dialoogproces "Ferbinging", met het oog op de Omgevingsvisie, op deze wijze al is meegenomen.

Om te zorgen dat we de communicatie naar buiten goed bundelen, stellen we voor om een platform c.q. website te ontwikkelen waar de communicatie samenkomt. Daarnaast wordt per deelonderwerp

separaat een communicatieplan opgesteld. Hierin staat hoe de participatie wordt vormgegeven en hoe inwoners en betrokken partijen bij het proces worden betrokken. Hiermee wordt betrokkenheid, draagvlak en de effectiviteit zo groot mogelijk.

De Transitievisie Warmte is een actueel voorbeeld waarin de communicatie met inwoners evident is. Het 'Plan van Aanpak Transitievisie Warmte' beschrijft hierin: *"We kunnen niet per direct starten met het naar buiten treden met onze ideeën. Wanneer we onvoldoende voorbereid naar onze stakeholders toestappen, riskeren we een valse start."* Mede daarom worden we bij de Transitievisie Warmte ook ondersteund over de communicatie door een extern adviesbureau.

3 BETROKKENHEID RAAD

Om grip te krijgen op het gehele spectrum van het thema Energietransitie, is het 'Plan van Aanpak Energietransitie Noardeast-Fryslân' Dokkum, juni 2020, v1.6' opgesteld. Het PvA is een bundeling van diverse projecten die een bijdrage leveren aan de reductie van de CO₂- emissie in de gemeente. De projecten variëren in de verschillende stadia van projectontwikkeling; van idee, initiatie tot realisatie en kennen elk hun eigen impact op de samenleving op onze inwoners. De bijlage geeft inzicht in de planning welke onderwerpen van het PvA wanneer aan de raad worden voorgelegd ter informatie en of vaststelling. Bij elk onderwerp worden college en raad middels de projectmatig-werken-structuur aan de voorkant van het project betrokken. Dit geeft de bestuurlijke verankering van de participatie binnen dit thema.

Het college en de raad hebben aangegeven met elkaar een dialoog aan te gaan in de energietransitie met als uitgangspunt dat de raad goed betrokken is en zich in kan zetten voor deze gezamenlijke opgave. De bovenliggende thematiek van de energietransitie vraagt om heldere kaders vanuit de raad om de dialoog en de uitvoering van de projecten te kunnen realiseren. Om kaders te kunnen stellen als raad dient voorafgaand aan het stellen van de kaders onderzocht te worden welke kaders er zijn, op welke wijze deze kunnen worden benoemd en worden toegepast ten behoeve van een onder andere een effectieve uitvoering.

Mede om dit gegeven stellen we voor om aanvullend op de besluitvorming rond de plannen van aanpak (die voortvloeien uit het PvA Energietransitie), minimaal **tweemaal per jaar de raad te informeren over voortgang en dilemma's**. Dilemma's gaan ontstaan gezien de maatschappelijke en technische ontwikkelingen die elkaar in hoog tempo opvolgen. Daarom is de dialoog met de raad voor ons van groot belang. De wijze waarop we de raad informeren kan verschillen per (deel-)onderwerp. Doel is elke keer samen te werken vanuit een dialoog om deze grote en complexe opgave passend bij onze gemeente 'tûk' te kunnen aanpakken. De toe te passen vorm is afhankelijk van het onderwerp, onze rol als gemeente en de fase waarin een (deel) project zich bevindt. Ook hierin passen we dus maatwerk toe.

De verschillende vormen die we kunnen inzetten zijn:

- Raadsbrieven;
- Digitale presentaties in de vorm van b.v. film en/ of animaties;
- Raadsbijeenkomsten;
- Raadsexcursies;
- Masterclass(es)

Bovenstaande vormen zijn aanvullend op de formele behandeling van beleidsontwikkelingen. Zoals in het Plan van Aanpak Energietransitie is beschreven, maken we onderscheid in projecten die in uitvoering worden gebracht (Energietransitie 1.0) en de opzet van een programmatische benadering in de periode van 2022- 2030. Door het onder te brengen in een programmatische benadering zoeken we ook aansluiting op de bestaande planning- en control cyclus en programmastructuren.

Ten behoeve van de ondersteuning van de gemeenteraad zijn er landelijk diverse instrumenten ontwikkeld die de raad helpen. Als voorbeeld noemen we hier de 'ARKBAK, raad weten met energie', zie ook de informatie via de volgende link: <http://www.arkbakenergie.frl/arkbak/start-met-de-arkbak>ⁱ

3.1 Bewaking

Proces en voortgang worden ingepast in de bestaande P&C-cyclus van de gemeente. Daarnaast worden de te bereiken doelen periodiek gemonitord. Hierbij maken we gebruik van de bestaande

Klimaatmonitor waarin de meeste gegevens in relatie tot de CO₂-emissie al worden geregistreerd. Nadeel van deze wijze van monitoring is de vertraging in de gegevens van twee tot drie jaar. We blijven daarom zoeken naar toe te passen indicatoren om de bewaking van de voortgang zo effectief mogelijk toe te passen.

De tijdsplanning om de betrokkenheid van de raad te borgen is in bijgevoegd schema weergegeven. De inzet en ambitie laat zien dat de betrokkenheid van de raad groot is. Tegelijkertijd zit daarin ook een afbreukrisico verscholen: een klein team, een hoge ambitie en hoge betrokkenheid van de raad vraagt tijd en inzet. De bewaking zal zich dus ook op de effectiviteit van onze inzet moeten richten, vanuit alle lagen van de organisatie.

4 PLANNING

4.1 Planning raadsbehandeling.

De planning in de raadsbehandeling van het Plan van Aanpak Energietransitie en daarmee ook het Plan van Aanpak Transitievisie Warmte als volgt.

1. It Petear, 22 oktober 2020
2. It Debat, 27 januari 2021
3. It Beslút, 18 februari 2021

Na vaststelling in de Raad op worden de verschillende andere onderdelen van het Plan van Aanpak Energietransitie op route gebracht. Deze worden benoemd in de volgende paragraaf. Zoals beschreven in het Plan van Aanpak Transitievisie Warmte, volgen daaruit ook vervolgstappen waarbij de raad een directe inbreng heeft.

4.2 Planning projecten die voortvloeien uit het Plan van Aanpak Energietransitie

Nadat het Plan van Aanpak Energietransitie is vastgesteld zijn er een aantal projecten die voorzien worden van project specifieke Plan van Aanpak c.q. een startnotitie. Dit zijn met name projecten die verder reiken dan een specifiek domein en die daarmee een integrale aanpak vereisen. In bijgevoegde tabel is inzichtelijke gemaakt welke informatie wanneer aan de raad in het komend jaar wordt voorgelegd.

Het Ruimtelijk domein werkt aan het 'Zonnebeleid' en zal parallel aan de onderhavige besluitvorming aan de Raad worden voorgelegd. Inhoudelijke afstemming en integraliteit wordt nagestreefd.

Een ander voorbeeld dat kan worden genoemd, is de op te stellen Startnotitie Maatschappelijk Vastgoed. Inherent aan de verduurzaming van het maatschappelijk vastgoed is de relatie met de gebruikers en de omgeving van het vastgoed. Denk daarbij aan het in standhouden van voorzieningen binnen de gemeente en de directe relatie met het Integraal Huisvestingsplan van het onderwijs. De verduurzaming is slechts een van de prioriteringsmogelijkheden die in dit verband kan worden benoemd. De verwachting is dat de Startnotitie Maatschappelijk Vastgoed begin 2021 aan de raad wordt gepresenteerd.

Gedurende deze raadsperiode worden met name de kaderbepalende onderwerpen aan de Raad voorgelegd. Dit gebeurt vanaf de Start- fase, evaluaties, aanpassingen en gedurende de uitvoering en of oplevering. Kortom, we betrekken de raad gedurende de beleidsontwikkeling op zowel deeltrajecten als de integrale aanpak van de Energietransitie.

De voorgestelde programmatische aanpak gedurende de periode '22-'30 trachten we in de huidige bestuursperiode vast te stellen.

Bijlage 1: Samenvatting behandeling in de raad

		2020						2021												2022		
	Omschrijving	Q3			Q4			Q1			Q2			Q3			Q4			Q1		
		juli	aug	sept	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec	jan	feb	mrt
	PvA Energietransitie																					
	Energietransitie 1.0: Gebouwde Omgeving																					
2.1.4	Transitievisie Warmte																					
2.1.5	Proeftuin Aardgasvrije Wijken																					
2.1.6	Maatschappelijk Vastgoed																					
2.1.7	Energieloket																					
2.1.8	Duurzaamheidslening																					
	Energietransitie 1.0: Hernieuwbare elektriciteit																					
2.2.1	RES																					
2.2.2	Zonne- energie stimuleren op daken																					
2.2.3	Groen Gas																					
2.2.4	Waterstof																					
	3 Energietransitie 2.0																					
	4 Ondersteunende activiteiten																					
4.1	Communicatie																					
4.2	Participatie																					
4.3	Energie coöperaties																					
4.4	Monitoring																					
	Gemeenteraadsverkiezingen																					
	Collegebesluit / startnotitie/ projectvoorstel																					
	Informerende bijeenkomst																					
	Raadsbrief																					
	It Petear																					
	It Debat																					
	It Besluit																					
	Project in uitvoering																					
